

# Na lodi žijeme už 11 rokov

V minulom čísle priniesli článok o jachtení v Karibiku a netušili sme, že kapitán Honza so Zuzkou zavítajú do Bratislavy. Na svojej ceste do Európy navštívili posádky, dnes už priateľov v niekoľkých mestách Čiech a tak sme májové nedeľné dopoludnie využili na rozhovor. Honza so Zuzkou pozvanie na kávu prijali a dunajské nábrežie nám poskytlo skoro romantickú kusilu na pár zvedavých otázok zo života na jachte v karibských vodách.



< Ryby sa snažíme loviť každý deň  
<< Karibské pláže sú až gýčovo krásne  
> Lode sú prostriedkom na prepravu medzi ostrovmi

Z: Tak sme sa dostali do Grécka a ostali sme tam asi rok pracovať a náhoda nás posunula do Karibiku. Mali sme tam namierené, ale dostali sme sa tam rýchlejšie než sme plánovali.

H: V Grécku sme mali dostatočné zásoby, ale peňaženka bola prázdna. Stretli sme gréckeho námorníka, ktorý nám ponúkol prácu za jedlo a veci potrebné k lodi. Súhlasili sme a bola to dobrá voľba. Z Gréka bol dobrý učiteľ a naučil nás všetko o práci okolo lode, prácu s rôznymi materiálmi na lodi, od neho sme dostali dobrú školu na začiatok. Potom sme stretli Nemca, ktorý kúpil v Karibiku katamarán a potreboval ho preplaviť do Grécka. Vyrazili sme s ním do Karibiku, loď sme pripravili na prejazd Atlantikom, žiaľ bol to vrak a nebol schopný plavby. Vrátili sme sa na Martinik a tam sme aj zostali.

Z: Toto všetko sa stalo okolo Vianoc a v Čechách bola veľká zima. V Grécku bolo o niečo teplejšie, ale v Karibiku je v tomto období okolo tridsiacky a voda má 30oC...

J: Úplne chápem túto voľbu...a teraz ste už v Karibiku 10 rokov.

Z: ...no, vrátili sme sa do Čiech predať loď, vziať si o nečo viac vecí a vrátili sme sa behom mesiaca späť. Tá príjemná klíma nás dostala. Áno, na mori žijeme 11 rokov a v Karibiku 10 rokov.

J: Čo musí mať človek v sebe aby si zvolil takýto spôsob života?

H: My sme nič nevolili, ono to tak nejako samo prichádzalo postupne...

Z: Asi je to dobrodružnej a prispôsobivej povaha. Naša prvá loď napríklad nemala záchod, čo môže byť pre niekoho stresujúce.

J: Rok ste fungovali bez záchodu?

H a Z: Áno, chodili sme na kýbel. Naša prvá lodička bola jednoduchá, nízka, nedalo sa v nej stáť. Naša



## Návod na život pre dobrodruhov

J: Bola to vašeň k cestovaniu, ktorá vás zaviedla do Karibiku?

Z: Prvýkrát sme sa nevypravili do Kariku. Kúpili sme 6,5m loď, v zime sme vyplávali do Talianska, z tadiaľ do Grécka, aj keď to sme práve v pláne nemali. Plánovali sme Malorku, ale v Taliansku sme pozerali do mapy. "Už si bol niekedy v Grécku?"

H: "Nie".

Z: "No ja tiež nie!"

H a Z: "Tak poďme! Tak ideme!"



súčasná loď je už štvrtá v poradí, v porovnaní s prvou máme teraz päť záchodov, päť sprch plus jednu vonkajšiu. Prichádzajú za nami klienti a užívajú si dovolenku na luxusnej lodi.

**Karibik je plný prekvapení. Európan má predstavu, že všetky ostrovy sú rovnaké, s tyrkysovým morom a krásnymi bielymi piesčitými plážami kde sa dá príjemne kúpať.**

Z: Ostrovy sú veľmi odlišné, ako faunou a flórou, systémom, čo je vplyv kolonizácie. Ostrovy aj dnes patria každému niekomu inému. Pokiaľ berieme Malé Antily, po ktorých sa my pohybujeme, väčšina ostrovov patrí Anglicku, tri-štyri ostrovy patria Francúzsku. Každý ostrov má svoju atmosféru, inú správu, kultúru, prírodu. Väčšina ľudí si predstavuje Karibik ako malé ostrovčeky s bielymi plážami a palmami. Nie je to tak, pretože väčšie ostrovy sú sopečného pôvodu, sú hornaté a plné zelene.

M: Z vašich klientov na jachte sa stávajú priatelia. Prichádzajú s nejakou predstavou o plavbe a musia byť prekvapení rôznorodosťou ostrovov a možnosťami. Čo svojim klientom ponúkate v rámci svojho klubu?

Z: Nie sme cestovná kancelária, sme združenie a klientom sa postaráme o všetko, čo k svojej dovolenke potrebujú, dokonca aj o letenky, pretože vieme dosiahnuť veľké zľavy. Navyše sme jediný klub pre česko-slovenských klientov.

H: Naši klienti priletia, presunú sa z letiska do prístavu, kde ich my už čakáme, nalodením batožiny a osôb sa TO všetko originál karibské začína...

Z: Snažíme sa ukázať to najlepšie, aj keď každá partia si vyberá iné aktivity, čo chce zažiť a vidieť, turistiku, alebo potápanie, rybačku. Nedá sa všetko stihnúť, ale snažíme sa ukázať zo všetkého kúsok. Aby každý videl prales, sopku, aspoň jeden vodopád, samozrejme ochutnať karibské miešané drinky a karibskú kuchyňu, to k tomu patrí. A reggae a pohodička... stretnutia s domorodcami, pobaviť sa s nimi aj keď nehovorí rovnakým jazykom.



J: Ktorý ostrov sa vám osobne najviac páči, kde by ste vy vedeli pobývať dlhšie než kdekoľvek inde?

Z: To je ťažké, každý ostrov je úplne iný, tak je skvelé jazdiť z ostrova na ostrov. Asi podľa nálady. Sú ostrovy kde je divoká príroda a užívate si tú divočinu. Potom sa preplavíte na ostrov, kde sú bary, hudba, kde to žije, vibruje, kde je reggae. Môžete sa zabávať a tancovať. Keď máte toho dosť, odplávate si do ticha na malilinký ostrov s jednou plážičkou a šnorchlujete. To vás za dva dni prejde a idete okúsiť civilizáciu...

**Klienti prichádzajúci do Karibiku trávajú na lodi 2 až 3 týždne. Posádky sa striedajú rovnako ako ich potreby, nálady a osobnosti.**

H: Máme radi ľudí. Prichádzajú do Karibiku za oddychom, na dovolenku, ktorú si chcú užiť. Nestretávame sa ľuďmi, ktorí by boli nepríjemní, oprsklí, vystresovaní. Keď prídu na loď, dajú si rum-punch, vydýchnu si a "tak a sme tu a teraz môžeme začať". Ľudia si to chcú užiť a užívajú si to. Sú naladení dobrodružne, prichádzajú s tým, že budú žiť v skupine. Priestor pre súkromie tam nie je taký dôležitý a ľudia ani netrávia celý čas len na palube. Chodia na výlety po ostrovoch. Loď je vlastne len pomôcka na presúvanie sa medzi ostrovmi...

Z: ... a domček na spanie. My máme naozaj radi ľudí,



vyhľadávame spoločnosť, nech sme, kde sme. Teraz sme v Čechách a na Slovensku a obchádzame našich priateľov, ktorých sme získali najmä z našich posádok.  
 J: S akými posádkami sa najviac stretávate?  
 H: Čisto ženskú posádku sme ešte ani nemali.  
 Z: Keď sme začínali prichádzali len pánske posádky.

### Muži hovorili, že keď idú sami, tak ich to stojí podstatne menej a užijú si ďaleko viac zábavy.

Neskôr začali jazdiť miešané posádky. Ak bol muž sám, hovoril si "jééé, to by sa manželke páčilo" a na rok už prišiel aj s manželkou. Teraz jazdia miešané skupiny a viac berú deti. Je to aj otázka financií.

### Exotika, romantika a ...svadba

J: Kde ste sa brali a aká bola svadba?  
 Z: Na Panenských ostrovoch. Oddával nás minister a

kňaz v jednej osobe. Obrad začal tým, že nie sme na pohrebe, ale na svadbe. A že musí byť veselo a v tomto duchu bol celý obrad. Doslova sme sa ním presmiali a vidieť to na všetkých fotkách. Prípravy neboli zložité, vybavili sme papiere na úrade a inak nás celá svadba vyšla na 260 dolárov.

J: Šaty, kapela...  
 Z: Kapelu sme vôbec neriešili, šaty som si doviezla.  
 H: Ja som si kúpil šaty, svadba bola rýchlovka, extra sme to neriešili. Niektorí ľudia tým žijú aj pol roka, my nie. Obrad nebol veľmi dlhý.  
 J: A čo zábava po obrade? Nemali ste tam rodinu, možno práve posádka bola účastná svadobnej zábavy?  
 Z: Áno, mali sme posádku a oni boli svadobčanmi. Mali sme dvojsvadbu. Pár z našej posádky, oni sa brali a my sme sa brali...  
 J:... vzájomne ste si pomáhali...  
 Z: ... oni nám odsvedčili a potom sa hneď vzali tiež.

< > Lákaďlá Karibiku - potápanie, birdwatching, plachtenie, krásne pláže, romantické západy slnka a mnoho ďalších zážitkov

### Po svadbe nasledujú bábätká...

J: Ako sa dvojica ako vy, neustále opklopená členmi posádky, dopravuje k takémuto krásnemu zázraku? (Nikolas mal v čase rozhovoru 8 mesiacov). Intimita na lodi, alebo ste objavili opustený ostrov?  
 Z: Nie, nejaký tajný trik nemáme. V Karibiku sme splodili potomka, ale tých potomkov tam bolo splodených ďaleko viac. Je to zaujímavé, aj páry, ktoré s tým mali problém v Európe, prišli na loď a bolo. Podarilo sa.  
 H: Šťastné páry detičky pomenúvajú po ostrovoch. Na Sv. Lucii vznikla Lucia, na Martiniku Martin, na Sv. Vincente Vincent, na Dominike Dominika... Ale súkromie máme, keď si potrebujeme oddýchnuť zavrieme dvere na kajute a sme sami.  
 Z: Takisto ako klienti keď zavrú za sebou a majú súkromie, vlastný, aj keď obmedzený, priestor. Klienti, ktorí za nami jazdia, predtým na jachte nikdy neboli. Nie sú to jachtári a mnohí z nich si už nedokážu predstaviť inú dovolenku, než na lodi. Je zaujímavé sledovať ženy. Prídu namaľované, upravené, nastrojené. Behom 2-3 dní už majú vlasy neučesané, to sa v tom vetre a vlhku nedá, nenamaľované. Neprezliekajú sa, majú na sebe jedno úplne presolené tričko. Uživajú si slobodu, že ich nikto nepozná a že sa nemusí pretvarovať.  
 J: Zuzka, nepredpokladám, že ťa stresovalo zistenie, že čakáš bábätko, pobybujete sa v Karibiku a ty zrazu zostaneš bez pravidelnej gynekologickej starostlivosti.  
 Z: Nie, bolo to úplne v pohode. V 4 mesiaci som letela na kontrolu na krátko do Čiech, gynekológ to nechal na mňa. Vrátila som sa, normálne som fungovala, a letela som do Čiech opäť tri týždne pred pôrodom.  
 J: A koľko mal Nikolas keď ste sa vracali do Karibiku?  
 Z: 2 mesiace a už ako 6 mesačný mal naplávavých 2800 námorných míľ. Tiež jazdí na rybkách. Chytili sme asi tak 1,5m rybu, posadili sme ho na ňu a to sa mu veľmi páči. A môj otec na to vraví, že normálne deti majú húpacieho koňa a on húpaciu rybu.



Popisky

J: Ako reagujú posádky na plavbu s tak malinkým bábätkom?  
 H: To sa opýtajte ich. Nikolas teda kludný nie je, ale má rád spoločnosť.

### Kreolská kuchyňa je sladká a voňavá

J: Kto pre posádku varí? Vyhľadávate špeciality, tradičných kreolských receptov, učíte sa variť od domorodcov?  
 H: Obaja, a obaja radi, niekedy sa dokonca aj bijeme. Delíme si to, dneska varí Zuzka, zajtra varím ja. Baví nás to. Niečo ide lepšie mne, niečo Zuzke. Učíme sa variť domorodé špeciality, najmä z miestnej zeleniny. Domorodci jedia veľa zeleniny, ktorú my ani nepoznáme. Určite poznáte batáty, ale tých koreňov je tam podstatne viac, asi 70 druhov, a každý sa pripravuje na iný spôsob. Od miestnych sa snažíme naučiť tieto potraviny spracovávať ich spôsobom, a potom sa to snažíme ponúkať našim posádkam. Je o to veľký záujem.  
 J: Väčšinu potraviny tvoria ryby?  
 Z: Lovíme, lovíme stále, Honza je veľký rybár a úspešný, musím povedať, že tento rok sa mu veľmi darilo. Behom plavby sa lovia ryby, to záleží na rybách, či sú a či berú. Lepšie sa loví severnejšie, kde je chladnejšia voda a je tam viac rýb.



< Nikolasko má rád spoločnosť  
 << Tohtoročná rybárska sezóna Honzovi priala a radosť z úlovku vidíte sami  
 > Naša svadba bola skvelá a podobnú vám vieme zorganizovať

**Karibské ostrovy sú preslávené festivalmi, fiestami a rôznymi oslavami. Prebiehajú v plnefarebnom štýle, ľudia tým žijú. Festivalom, ktorý sa koná raz ročne, a voľbami, ktoré sú tiež raz ročne.**

H: Volebné strany sa predhávajú, ktorá urobí lepšiu párty, aby ju volili. Ľudia volia podľa toho, ako dobre sa na párty zabavia.

M: Nevyhrávajú volebné sľuby, ale párty...

Z: Doslava. Prípravy na voľby trvajú niekoľko týždňov. Obrovské reprobedne na uliciach, stánky s jedlom, pitím, muzika a zábava, a čím viac sa ľudia bavia, tým lepší a väčší úspech politickej strany.

J: Mení sa postupne situácia so vzdelaním?

Z: Áno, ešte pred pár rokmi bola povinná 4ročná školská dochádzka. Dnes je to 8ročná. Môžu ďalej študovať aj na vysokej škole. Na niektorých ostrovoch sú vynikajúce vysoké školy a univerzity, veľmi obľúbené sú zdravotné školy a Rossova univerzita. Študenti z celého sveta prichádzajú na Rossovu univerzitu aspoň na jeden rok, aby ich štúdium malo váhu.

**Turizmus je v ekonomike číslo jedna**

Z: Ľudia sa najviac živia turizmom, produkujú banány, kokosy, cukrovú trstinu a rum. Všetky ostrovy sú dotované. Francúzske ostrovy sú dotované EÚ, ale aj ostatné ostrovy dostávajú dotácie z Ameriky.

H: Bez dotácií by ľudia neboli schopní samostatne prežiť. Nie sú ekonomicky samostatní. Mohli by sa venovať poľnohospodárstvu, pestovať. Ale vzhľadom na otrokársku minulosť, majú všetci černosi pocit, že práca na plantáži zmení ich spoločenský status a budú vnímaní ako otroci. Majú odpor k práci na poliach, napriek tomu, že produkcia by bola veľmi vysoká. Na druhej strane je tento ich postoj pochopiteľný.

Vegetácia tu skutočne bujne, na poliach je veľa práce, darí sa aj burine a oni túto prácu odmietajú práve z takého presvedčenia "ja nebudem predsa otrokom".

M: Takže radšej nič nerobia...

H: ... a čakajú, či im prídu peniaze z nejakej dotácie. Ale nájdu sa aj ľudia, ktorí odvádzajú veľmi veľa práce a je to za nimi vidieť.

M: Je Guadeloupe plný francúzskych dôchodcov?

Z: Áno a žien na materskej s malinkými deťmi. Do Karibiku jazdí celý svet, ale asi najviac Francúzov. Väzba na krajinu je silná, pricestujú a sú vlastne doma. Poberajú podporu, žijú na lodiach, pracujú alebo si užívajú dôchodok.

**Stretnutie s pirátmi je príjemné len v kine**

H a Z: Okolo niektorých ostrovov sa neodporúča jazdiť, je to nebezpečné.

J: S pirátmi ste sa už stretli?

H: Zaplať Pánboh nie. Vychádza mesačník Kompas, v ktorom sú uverejnené čas od času nejaké správy o prípadoch stretov s pirátmi, ktorí sú väčšinou okolo Venezuely. Zajmú, vyrabujú lode, v horšom prípade posádky aj povražia.

Z: Vlni nám piráti zastrelili kamaráta Nemca, našli ho s guľkou v hlave na vlastnej lodi. Bola s ním aj jeho manželka. Ešte týždeň na tej lodi bola s ním, pretože loď nevedela riadiť, plávala nevedno kam. Až po týždni tú loď opustila a nikdy sa nedozvieme prečo. Vzala si záchranný ostrovček, zásoby potravín a vody a radšej šla do ostrovčeka, svojho manžela nechala na veľkej lodi. Ju našli za 14 dní a loď s manželom našli za mesiac vyplaveného na ostrove. Je to nepríjemné, ale patrí to k tomuto životu, je to aj tým, že sa plavili vo venezuelských vodách. Tam, kde sa plavíme my, je to bezpečné.

**My sa už balíme...**

J: Na veselšiu tému. Marek kedy balíme kufre? Na ostrov Sv. Bartolomeja, také bábätko ešte z plavby nemajú.

H: No tam by sa vám páčilo.

Z: Určite, ten je pokladaný za veľmi luxusný ostrov.

J: Ja si vždy vyberiem to naj... :-)

Z: Ostrovy sú skutočne tak rôzne, a práve Sv. Bartolomej je veľmi luxusný. Najlacnejší obchod je tam asi Quick Silver, inak nájdete všetko od Armaniho po Gucciho. V obchodoch nemajú cenovky a vystavené sú najviac 4 kabelky a 2 klubúky. Každá vec stojí okolo 10 000 E. Ale ostrov je nádherný najmä v kontraste s ostrovmi, kde ľudia žijú v chyčkách, chodia bosí. To sú rozdiely, ktoré si turisti často neuvedomujú. Letia do Dominiky alebo na Kubu, ale človek si nemôže myslieť, že keď videl jeden ostrov, tak už pozná celú oblasť, lebo naozaj je každý ostrov úplne iný.

J: Pán šéfredaktor, necháme sa nahovoriť?

M: Jasné, ja už teraz nemám problém, že sa nebudem 3 týždne kúpať a holiť.

H a Z: Určite prídte, radi vás uvidíme.

M: Chalani sú pripravení ešte z poslednej plavby a my sa radi pridáme do počtu.

H a Z: Samozrejme všetkých čitateľov VOYAGE magazínu pozývame do karibských vôd, či už za oddychom, na dovolenku alebo rovno na svadbu.

vizitka

*Nikolasko je fešák, zdedil z rodičov to najlepšie. Lásku k ľuďom a vášeň pre cestovanie. Morský život má v krvi a tohto mečúňa uhrzyl do plutvy.*

Nedá sa ale posádke sľúbiť, že bude mať čerstvú rybu každý deň, aj keď som túto sezónu ukončil plachtovníkom dlhým 207 cm! To bola parádna bodka za sezónou.

J: Dal sa aj vytiahnuť?

H: No bol to boj, ale zvládli sme to :-)